

Kaupunginvaltuusto	§ 76	05.10.2020
Kaupunginhallitus	§ 267	19.10.2020
Perusturvalautakunta	§ 114	15.12.2020
Kaupunginhallitus	§ 24	11.01.2021
Kaupunginvaltuusto	§ 13	01.02.2021

Valtuustoaloite jalkaterapeutin toimen perustamiseksi Ylöjärven terveyskeskukseen

412/01.01.00/2020

KAUPVALT 05.10.2020 § 76

"Ehdotamme, että Ylöjärven terveyskeskukseen perustetaan jalkaterapeutin (noin 40 000€/vuodessa) toimi.

Perustelut:

Diabeetikoiden määrä Ylöjärvellä on viime vuosina kasvanut nopeasti. Vuoden 2019 aikana diabeteslääkkeistä sai Kela-korvausta yhteensä 2294 henkilöä. Kasvua oli edelliseen vuoteen 110 henkilöä eli 4,8 %. Diagnosoimattomia diabeetikoita on arvioitu olevan lähes yhtä paljon kuin jo diagnosoituja.

Diabetes voi aiheuttaa diabetestyyppistä riippumatta vakavia lisätauteja, jos diabeetikolla ei ole saatavilla riittävää ohjausta, neuvontaa, seurantaa ja tukea jokapäiväisen omahoidon toteuttamiseen. Diabeteksestä aiheutuvat hoitokustannukset nousevat huimaa vauhtia, siksi ennaltaehkäisevät toimet nousevat ennalta suurempaan rooliin.

Ylöjärvellä on diabeteksen hoitoon kokonaisuudessaan panostettu hyvin. Jalkojenhoidon järjestämisessä on kuitenkin parantamisen varaa. Nykytilanteessa jalkojenhoito on Ylöjärvellä järjestetty palveluseteleillä lääkärin hoitosuunnitelman mukaisesti, kohdistettuna erityisesti diabeetikoille, reumaatikoille ja alaraajojen polyneuropatiasta kärsiville henkilöille sekä tietyissä muissa pysyvissä sairaustiloissa. Tärkeä huomio, joka puoltaa terveyskeskuksen oman jalkaterapeutin toimen perustamista on se, että ulkopuolinen palveluntuottaja ei kuulu terveyskeskuksen diabetestiimiin. Asiantuntijoiden mukaan 30 000 asukkaan väestöpohja puoltaisi omaa jalkaterapeuttia.

Oleellista on perusterveydenhoidon seulan hyvä toiminta ja haavan synnyn estäminen ennakolta. Tämä edellyttää jatkuvaa koulutusta niin henkilökunnalle kuin potilaillekin, josta terveyskeskuksen oma jalkaterapeutti voi huolehtia. Tietoa oikeiden tai sopivien jalkineiden merkityksestä ei voi aliarvioida. Korkean riskin potilaiden varhainen tunnistaminen ja potilasohjauksen perusteellinen toteutus vähentävät

amputaatioita. Amputaatioon johtavat tapahtumat alkavat yleensä pienestä traumasta jalassa, jossa neuropatian seurauksena kiputunto on huono ja on kehittynyt virheasentoja. Jalkineiden valinnan ja käytön ohjauksella saadaan hyviä tuloksia jalkaongelmien ehkäisyssä.

Diabeetikoiden jalkaongelmat ovat diabeteksen kallein komplikaatio. Diabetes on yleisin syy jalka-amputaatioihin. Neljäsosa diabeetikoista sairastuu diabeettiseen jalkahaavaan elämänsä aikana. Diabeetikon jalkahaavojen hoito vaatii erityisosaamista ja usein pitkäjänteistä työtä, johon tarvitaan terveydenhuollon ammattikoulutuksen saanutta asiantuntijaa – jalkaterapeuttia (AMK) tai sitä edeltävää jalkojenhoitajaa ja joiden on oltava VALVIRAN rekisterissä.

Ylöjärven sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ym."

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 19.10.2020 § 267

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen perusturvalautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

PERLTK 15.12.2020 § 114

Johtava ylilääkäri Mauri Jokinen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Ylöjärven terveyskeskukseen perustetaan jalkaterapeutin toimi. Perusteluina mainitaan diabetesta sairastavien kuntalaisten määrän lisääntyminen sekä diabetekseen liittyvät jalkojen verenkierron ja tuntohermojen muutokset, jotka altistavat jalkahaavoille ja pahimmassa tapauksessa jalkojen amputaatioon.

Ylöjärvellä jalkojenhoidon palveluita on tällä hetkellä hankittu palvelusetelillä vuodesta 2016 alkaen ja sitä ennen maksusitoumuksella. Aikaisemmin palveluntuottajissa oli mukana myös jalkaterapeutti sekä aikaisemman 1996 lopetetun koulutuksen mukainen jalkojenhoitaja. Nämä molemmat ovat jo lopettaneet palveluntuottajina. Tällä hetkellä palvelusetelin tuottajina on jalkahoitajan koulutuksen käyneitä lähihoitajia, jotka ovat terveydenhuollon rekisterissä.

Jalkaterapeutteja ei Pirkanmaalla ole kovin monessa perusterveydenhuollon yksikössä ja myös yksityisen puolen tarjonta on ollut melko vähäistä. Siksi ei ole varmuutta siitä, saataisiinko mahdollinen jalkaterapeutin toimi täytettyä.

Vuoden 2021 talousarviossa ei ole olemassa rahavarausta jalkaterapeutin toimeen varten. Jalkaterapeutin palveluille on kuitenkin olemassa selkeä tarve ja diabetespotilaiden jalkojenhoidon palveluiden parantaminen vähentäisi jatkossa kalliiden jalkaongelmien ilmaantumista. Lisäksi jalkaterapeutti voisi myös ohjata muuta henkilökuntaa jalkaongelmien hoidossa.

Terveyskeskuspalveluiden diabetestiimiin otetaan mielellään jalkaterapeutti, jos siihen saadaan rahoitus. Tarvitaan myös työtila, jossa jalkaterapeutti voi ottaa vastaan potilaita. Terveyskeskuksessa on jo nyt vaikeuksia löytää työhuonetta kaikille sitä tarvitseville.

Lisätiedot johtava ylilääkäri Mauri Jokinen, p. 040 133 4808, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän jättämään aloitteeseen ylläolevan johtava lääkäri Mauri Jokisen laatiman selosteen.

Päätös Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.

KAUPHALL 11.01.2021 § 24

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy perusturvalautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

KAUPVALT 01.02.2021 § 13

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä perusturvalautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.
